

Ženíjní vojsko pracuje se zastaralou a poruchovou technikou, pontonové mosty neunesou nové tanky, MO však většinu investic do modernizace odložilo

15.4.2024 - | Nejvyšší kontrolní úřad

Ženíjní vojsko má nezastupitelnou roli při bojové podpoře Armády ČR (AČR). Část jeho techniky je však zastaralá, dávno za dobou životnosti, poruchová nebo nemá požadované technické parametry.

Např. dnes používané pontonové mostní soupravy neunesou nově pořizované tanky. Ministerstvo obrany (MO) však většinu plánovaných investičních akcí odložilo nebo zrušilo. A to přesto, že na obnovu a modernizaci techniky ženijního vojska mělo v letech 2010 až 2022 ze státního rozpočtu k dispozici celkem 3,5 mld. Kč. Za těchto dvanáct let MO z uvedené částky vyčerpalo pouhých devět procent - necelých 314 milionů korun. Ukázala to kontrola NKÚ ukončená letos v lednu.

Mezi odloženými investicemi zůstala i modernizace pontonových mostních souprav. Ty jsou přitom klíčové pro zajištění mobility vojsk. Ženíjní vojsko v současnosti např. není schopno přesouvat přes vodní překážku nově pořizované tanky. Zatímco tanky mají bojovou hmotnost od 63 do 67 tun, únosnost pontonových mostních souprav je pouze do 60 tun a mostních automobilů jen do 50 tun. Ty jsou navíc poruchové: v době kontroly NKÚ jich bylo osm z deseti zařazeno v kategorii dočasně neuživatelného majetku, vyžadujícího opravu. Kromě toho všech deset mostních automobilů bylo 21 až 29 let za svojí životnosti. Jejich průměrné stáří je 45 let. MO plánovalo pořídit 12 nových mostních automobilů v letech 2020 až 2022, plán však nakonec posunulo až na léta 2025 až 2027.

Kontroloři NKÚ zjistili, že výrazně překročenou životnost mají i pontonové mostní soupravy. V době kontroly NKÚ měly tři tyto soupravy 10 až 11 let po své životnosti a jejich průměrné stáří bylo 35 let.

Z 15 hlavních projektů k udržení a rozvoji schopností ženijního vojska za celkem 2,5 mld. Kč (vyčleněných na roky 2019 až 2023) MO do ukončení kontroly NKÚ zrealizovalo pouze dva za celkem 74 mil. Kč (2,9 %), avšak i ty pouze částečně. V rámci těchto dvou projektů nakoupilo jen sedm z plánovaných 38 pyrotechnických robotů pro likvidaci výbušnin. Dalších 13 projektů MO neuskutečnilo. Kromě zmíněných pontonových mostních souprav a mostních automobilů nepořídilo např. ani vozidla s balistickou ochranou, autorypadla, rypadla-nakladače, kolové nakladače nebo ženijní úkryty. Dopadem neuskutečněné modernizace techniky je i omezené naplnění cílů výstavby schopností sil NATO.

Významnou úlohu hraje ženijní vojsko i v mírových podmínkách při haváriích a živelních pohromách. Např. při povodních v letech 2009, 2010 a 2013 se ženisté významně podíleli na odklizení následků povodní a stavbě provizorních mostů. Odkládáním nebo rušením plánovaných investičních akcí však MO negativně ovlivnilo i schopnost ženijního vojska provádět záchranné a likvidační práce při pohromách a mimořádných událostech. Více než dvě třetiny techniky vyčleňované pro integrovaný záchranný systém měly v době kontroly NKÚ překročenou dobu životnosti a více než jedna pětina této techniky byla dočasně neuživatelná.

Při prověrce vybraných investičních akcí zjistili kontroloři NKÚ u jedné z nich skutečnosti

nasvědčující porušení rozpočtové kázně ve výši 7,3 mil. Kč. U veřejné zakázky na nákup dvou silničních válců totiž MO nastavilo takové technické parametry, které bezdůvodně zaručily konkurenční výhodu jedinému dodavateli.

Odbor komunikace

Nejvyšší kontrolní úřad

<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/zenijni-vojsko-pracuje-se-zastaralou-a-poruchovou-technikou--pontonove-mosty-neunesou-nove-tanky--mo-vsak-vetsinu-investic-do-modernizace-odlozilo-id13930>